

Dansk Røde Kors

Europa-Kommissionen
B-1049 Bruxelles
Belgien

København den 9. juli 2010

Dansk Røde Kors har gennem længere tid og med tiltagende bekymring observeret, at forholdene for asylansøgere i Grækenland fortsat er yderst kritisable, trods en række rapporter herom samt åbningskrivelse fra EU og trods den græske regerings vilje og initiativer til en reform af deres asylsystem.

Dansk Røde Kors ønsker med dette brev at opfordre til en bredere anvendelse af suverænitetensklausulen i Dublin-forordningens artikel 3, stk. 2 og midlertidigt standse alle tilbagesendelser af asylansøgere til Grækenland som første asylland.

Vores bekymring bygger på flere forskellige forhold:

1. Dansk Røde Kors tilbyder lægelige undersøgelser til alle nyankomne asylansøgere og har siden 1. januar 2009 også tilbudt alle nyankomne forældre psykologisk screening af deres børn mellem 0-16 år¹. Både under de lægelige undersøgelser og i forbindelse med de psykologiske screeninger af nyankomne familier hører personalet beskrivelser af livsvilkårene i Grækenland, der ikke alene er rystende, men også er af så enslydende karakter, at vi ikke er i tvivl om, at der er tale om troværdige vidnesbyrd.

Disse vidnesbyrd efterlader det indtryk, at problemerne i Grækenland stadig er så omfattende og alvorlige, at der efter vores opfattelse er stort behov for at sikre asylansøgere mod at skulle gennemgå de lidelser, der følger af manglen på assistance til sårbare grupper i landet.

Blandt andet hører vi gentagne forklaringer om følgende forhold²:

- Opholdet i Grækenland starter med frihedsberøvelse uden hensyntagen til individuelle forhold. Mange fortæller, at forholdene i fængslerne er så primitive, at der langt fra er tilstrækkelig toilet kapacitet, idet der er ca. 100 asylansøgere om ét toilet, og at der ikke er adgang til almindelige hygiejne-artikler.
- Når asylansøgerne fængsles, er det vores indtryk, at det er almindelig praksis at skille familierne ad, således at kvinder og børn er sammen og mændene for sig. Dansk Røde Kors' psykologer hører samstemmende fortællinger om, hvordan alle får håndjern på undervejs til fængslerne, også børn.

¹ Dansk Røde Kors har i den forbindelse udgivet rapporten "Børn i Risikozonen – psykologisk screening i Dansk Røde Kors Asylafdeling" om resultater af det første halve års screeninger

² Disse forhold finder vi ikke i overensstemmelse med blandt andet Modtagedirektivets artikel 7, 13 og 14 samt Asylprocedure direktivets artikel 18.

- Personalet i fængslerne beskrives som voldelige og fremmedfjendske overfor asylansøgerne. For nogle uger fortalte en læge i Dansk Røde Kors rystet om at have tilset en nyankommen ung mand, der ud over at være meget psykisk medtaget også havde alvorlige fysiske mén efter at han, ud fra hvad han oplyste, var blevet voldtaget af en fængselsbetjent. Det er desværre ikke første gang vi hører om det.
- Når asylansøgerne har fået udstedt et asylansøger-identitetskort, løslades de, sådan som vi får det forklaret, men der er ikke tilnærmelsesvis tilstrækkelig asylcenterkapacitet til de mange asylansøgere i landet, og de fleste er henvist til at klare sig på egen hånd på gader og i parker. Det betyder igen mangel på de mest grundlæggende fornødenheder. Mange fortæller om decideret sult og om, hvordan de var henvist til at leve som hjemløse og finde mad i containere. Også i denne situation er der tilsyneladende enten ingen adgang til lægehjælp, eller ingen information om, hvordan man skal komme i kontakt med en eventuel hjælp.
- Dertil kommer, at de nyankomne ofte fortæller, at de er blevet jagtet og slået af det græske politi. Der tegner sig et billede af, at det er mænd og store drenge, der bliver slået af politiet, og flere kvinder beretter om, hvordan dette er dybt chokerende både for dem selv og for deres børn at være vidne til, samtidig med at frygten for at det vil ske igen, gør tilværelsen som hjemløs endnu mere fortvivlende.

2. Dansk Røde Kors deltager i det europæiske netværk for Røde Kors' selskaber vedrørende asyl- og migration (PERCO³). Også her er bekymringen stor og der høres enslydende rapporter om tilstandene for asylansøgere i Grækenland. Derfor har blandt andre Østrigsk Røde Kors, i samarbejde med Caritas, i maj 2009 foretaget en Fact Finding Mission af situationen for tilbagesendte asylansøgere fra Østrig⁴. Vi må konstatere, at situationen som den beskrives i denne rapport, her ét år senere beklageligvis er genkendelig med de vidnesbyrd, vi fortsat hører.

Flere andre internationale organisationer har gennem længere tid enstemmigt beskrevet de samme forhold og givet udtryk for tilsvarende bekymringer⁵.

3. På baggrund af ovenstående forhold, besøgte medarbejdere fra Dansk Røde Kors for nylig Græsk Røde Kors i Athen for ved selvsyn at se og høre om samt dokumentere forholdene⁶. Medarbejderne talte bl.a. med familier, der var blevet

³ Platform for European Red Cross Cooperation on Refugees, Asylum Seekers and Migrants www.ifrc.org/PERCO

⁴ "THE SITUATION OF PERSONS RETURNED BY AUSTRIA TO GREECE UNDER THE DUBLIN REGULATION - Report on a joint Fact-Finding Mission to Greece May 23rd - 28th 2009"

⁵ For eksempel:

- Amnesty International: "The Dublin II Trap" March 2010:
<http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR25/001/2010/en>

- UNHCR: "Observations on Greece as a country of asylum" [http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/search?page=search&docid=4b4c7c329&query=dublin transfers to Greece](http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/search?page=search&docid=4b4c7c329&query=dublin+transfers+to+Greece)

⁶ Billedserie, video samt artikler er udgivet i Røde Kors Magasinet Nr. 02, juni 2010 samt på www.drk.dk

returneret fra andre europæiske lande, og så deres boliger, der var fugtige og kummerlige lejligheder uden adgang til basale køkken og bedefaciliteter. Her bor typisk op mod 10 personer i rum på 10-12 kvadratmeter, og mange familier er henvist til at tigge eller sælge flasker og andet skrald for at klare dagen, vejen og huslejen. Besøget omfattede også Petrou Rally Police Station i Athen, som er hovedstedet for indgivelse af asylansøgninger. Her venter asylansøgere i timevis dag og nat – mange overnatter på pap og plastic på den bare jord – for at søge asyl. Det lykkes kun for et fåtal, der ifølge adskillige samstemmende udsagn fra de ventende asylansøgere, udvælges fuldstændig tilfældigt af politiet.

Foranlediget således af en lang række enslydende bekymringspunkter, henvendte Dansk Røde Kors sig pr. brev til Integrationsminister Birthe Rønn Hornbech i maj 2010 med en opfordring til at arbejde for, at Danmark behandler asylansøgninger fra asylansøgere, der har haft Grækenland som første asylland.

Dansk Røde Kors anerkender, at Danmark allerede i 2008 besluttede at behandle asylsager indgivet af mindreårige uledsagede efter Dublin-forordningens artikel 3, stk. 2 (suverænitetsklausulen) og dermed anerkendte denne gruppe som særligt sårbar. Men som det fremgår af eksemplerne ovenfor er også f. eks børnefamilier og unge mænd udsatte og afskåret fra tilstrækkelig beskyttelse og assistance.

Dansk Røde Kors har derfor opfordret til, at Danmark ud fra humanitære hensyn, anvender suverænitetsklausulen bredt og midlertidigt stopper alle tilbagesendelser til Grækenland.

Ministeren henviser til, at Kommissionen i efteråret 2009 fremsendte åbningskrivelse til Grækenland om manglende overholdelse af Lissabon-traktatens artikel 258 vedrørende adgang til asylprocedurer og overholdelse af menneskerettigheder i forbindelse med grænsekontrol. Og da Kommissionen i den forbindelse ikke anmodede medlemslandene om at foretage indskrænkninger i deres anvendelse af Dublin-forordningen i forhold til Grækenland, finder ministeren ikke anledning til at suspendere alle tilbagesendelser til Grækenland i medfør af Dublin-forordningen.

Med de vidnesbyrd vi kender til og dokumentationen af de kummerlige forhold, finder Dansk Røde Kors det foruroligende, at der således ikke fra dansk side er udsigt til en praksisændring, der sikrer en human beskyttelse af asylansøgere i EU.

Desværre foretog Integrationsministeriet 26. Maj 2010 tværtimod en ændring af praksis for overførsel af voksne asylansøgere til Grækenland. Hidtil er tilbagesendelser til Grækenland udelukkende foretaget efter udtrykkelig accept fra de græske myndigheder om, at den berørte asylansøger ville få adgang til asylproceduren, hvis han eller hun ønskede det.

Med praksisændringen vendte Danmark således for nylig tilbage til det almindelige udgangspunkt i Dublin-forordningen.

Ministeriet skriver i pressemeddelelsen om praksisændringen, at

” Det er desuden vurderingen, at der i alle sager om overførsel til Grækenland i medfør af Dublin-forordningen – uanset om der foreligger en udtrykkelig accept eller ikke – vil

være adgang til asylproceduren i Grækenland, hvis de pågældende asylansøgere ønsker at søge asyl".

De mange vidnesbyrd og rapporter om tilstandene viser desværre et andet billede, hvorfor Dansk Røde Kors med dette brev ønsker at sætte bredere fokus på forholdene for asylansøgere i Grækenland og opfordre til, at man fra EU anmoder alle medlemslande om at indstille tilbagesendelser til Grækenland efter Dublin-forordningens artikel 3, stk. 2.

Dansk Røde Kors er bekendt med, at den græske regering har igangsat en reform af deres asylsystem og anerkender naturligvis dette. Men med landets alvorlige økonomiske krise er det ikke sandsynligt, at implementering af en sådan reform vil ske hurtigt, hvorfor vi kun kan gentage vores opfordring om bredere midlertidig anvendelse af suverænitetsklausulen.

Dansk Røde Kors tilkendegiver samtidig, at den nuværende generelle situation i Grækenland er yderst vanskelig og opfordrer til, på linje med en række andre Røde Kors selskaber, at man i EU viser solidaritet med Grækenland som en af de primære "entry points" i Europa og derfor det første EU-land asylansøgere kommer til⁷.

Det er vores håb, at ovenstående humanitære argumenter kan bidrage til en praksisændring i EU vedrørende anvendelse af Dublin-forordningens suverænitetsklausul og at Parlamentet således, ud fra humanitære hensyn, vil indstille til at medlemslandene midlertidigt suspenderer tilbagesendelser til Grækenland.

Dansk Røde Kors vil i den kommende tid have øget fokus på problemet og står naturligvis til rådighed for spørgsmål vedrørende vores iagttagelser og anbefalinger.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl
generalsekretær

---

⁷ Her henvises endvidere til Røde Kors holdningspapir "Position paper *European Commission Green Paper on the future Common European Asylum System*, Red Cross/EU Office, 2007" (www.redcross-eu.net), se bl.a. passage hvori "We welcome the Commission's affirmation of the *principle of solidarity and fair sharing of responsibility, within and beyond EU borders*".